

Nr 220.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften; given Stockholms slott den 20 mars 1925.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

	1		2		3		4		5	
	Avd.		Avd.		Avd.		Avd.		Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Pass, fartygs-:</i>										
» rese-:										
för den, som reser i kronans ärende.....					-	frill				
för annan person:										
till inrikes orter.....	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—
till utrikes orter:										
till Uleåborgs län i Finland, för invånare										
i Torneå fögderi						frill				2
till Finland i övrigt, Danmark eller Norge	2	—	—	—	2	—	—	—	2	—
annat	4	—	—	—	4	—	—	—	4	—
Vid förnyelse av resepass utgöres stämpel såsom för pass är stadgat; vid utsträckning av giltighetsområdet för resepass utgår stämpel såsom för bevis, annat.										
<i>Resolution, — — — egendom</i>										
» eljest innefattande huvudsakligt beslut,										
tecknad å företedd handling.....	3	—	4	—	5	—	20	—	40	—
» med rubrik:										
angående godkännande av nytt släktnamn:										
första arket										20
varje av de övriga										5
annan; lika med <i>Utslag under rubrik.</i>										
Se för övrigt 6 §.										

53 §.

2. Har på grund av anmärkning vid den i 36 § omförmälda granskning högre stämpelbelopp, än vid handlings stämpelbeläggning varit beräknat, kommit statsverket till godo, utgår anmärkningsarvode å dessa medel med femton procent till och med ett årligt anmärkt belopp av 12,000 kronor och med fem procent för belopp därutöver. Arvodet tillfaller, i händelse granskningen verkstälts av advokatfiskalen, denne men fördelas eljest mellan advokatfiskalen och den tjänsteman, som verkställt granskningen, med hälften till vardera.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1925; dock skola de i 53 § 2 mom. stadgade grunder för anmärkningsarvodets bestämmande icke tillämpas å medel, som tillgodokomma statsverket på grund av anmärkning, framställd före nämnda dag.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:ts
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 20 mars 1925.*

Närvarande:

Statsministern SANDLER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden OLSSON,
NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, LARSSON, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON.

T. f. chefen för finansdepartementet statsrådet Wigforss anmäler, efter gemensam beredning med cheferna för justitie-, utrikes-, social-, ecklesiastik- och handelsdepartementen, frågor om vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften.¹

Föredraganden anför:

Hovrätternas
advokatfiska-
ler tillkom-
mande an-
märknings-
arvode.

»Enligt 35 § i förordningen angående stämpelavgiften skola med renoverade exemplar av underrätts småprotokoll insändas de med nr 2 märkta delarna av de dubbla beläggningsstämplat, med vilka de till protokollen hörande, i nämnda förordning avsedda handlingar blivit försedda. De insända stämpeldelarna skola i hovrätterna granskas och med protokollen jämföras av den eller de tjänstemän, som enligt den för vederbörande hovrätt gällande arbetsordning fått berörda arbete sig ålagt; och böra, i händelse granskningen utförts av annan tjänsteman än advokatfiskalen, de vid densamma befunda felaktigheter hos advokatfiskalen anmälas (36 § 1 mom.). Därest på grund av anmärkning vid omförmälda granskning högre stämpelbelopp, än vid handlings stämpelbeläggning varit beräknat, kommit statsverket till godo, utgår anmärkningsarvode å dessa medel med femton procent, vilket arvode, i händelse granskningen verkställt av advokatfiskalen, tillfaller denne men eljest fördelas mellan advokatfiskalen och den tjänsteman, som verkställt granskningen, med hälften till vardera (53 § 2 mom.).

De på advokatfiskalstjänsterna belöpande inkomsterna av anmärkningsarvode hava enligt tillgängliga uppgifter uppgått till följande belopp:

	Svea Hovrätt		Göta Hovrätt		Hovrätten över Skåne o. Blekinge	
	Kronor	öre	Kronor	öre	Kronor	öre
1916—1921, årligt medeltal.....	1,790	44	1,782	49	546	62
1922	6,644	85	9,870	79	3,262	20
1923	7,286	45	—	—	5,501	71
1924 intill medio av november.....	13,789	54	1,992	86	983	69

¹ Ändrad, se sv. f. 1916: 225, 226; 1917: 329; 1918: 516 (517); 1919: 255, 415; 1920: 338; 1921: 394; 1922: 317; 1923: 273; 1924: 270.

Vid anmälan i statsråd den 31 december 1924 av frågan om uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster, som tillhört förutvarande andra normalgraden, upptog chefen för finansdepartementet, vidkommande ifrågasatt dylik uppflyttning av hovrätternas advokatfiskaler, till behandling spörsmålet om eventuell indragning av det advokatfiskalerna tillkommande anmärkningsarvodet. Med hänsyn tagen till den indragning av anmärkningsprovision, som under senare tid skett för tjänstemän inom andra grenar av statsförvaltningen, syntes det hava legat närmast till hands att även indraga anmärkningsarvodet för advokatfiskalerna i hovrätterna. Emellertid hade de under hösten 1924 samlade statsrevisorerna väckt spörsmål om anmärkningsprovisions införande i riksräkenskapsverket. Det arbete, varför anmärkningsarvode nu utginge till advokatfiskalerna, syntes departementschefen vara i viss mån jämförbart med det arbete, riksräkenskapsverkets reviderande personal hade att utföra. Försiktigheten syntes fördenskull bjuda, att frågan om anmärkningsarvodets bibehållande eller avskaffande för hovrätternas advokatfiskaler icke löstes, förrän berörda spörsmål om anmärkningsprovisions införande i riksräkenskapsverket blivit avgjort. I avvaktan härå torde advokatfiskalerna i hovrätterna böra bibehållas i innehavande lönegrad.

Det advokatfiskalerna tillkommande anmärkningsarvodet hade, anförde departementschefen vidare, stundom uppgått till orinligt höga belopp. Skäl för en begränsning av detsamma syntes fördenskull föreligga. I sådant hänseende föreslog departementschefen, att det belopp å *anmärkta, statsverket tillgodokomna medel, varå anmärkningsarvode skulle få tillgodonjutas med den för närvarande bestämda procenten*, begränsades till 12,000 kronor för år räknat, samt att arvodet därefter måtte utgå med fem procent å *anmärkta, statsverket tillgodokomna medel*.

Riksdagen har numera vid behandlingen av anslagen under riksstatens andra huvudtitel fattat beslut i enlighet med Kungl. Maj:ts, i anslutning till chefens för finansdepartementet uttalande, gjorda framställning om ifrågavarande advokatfiskalers placering i lönegrad.

Den av statsrevisorerna väckta frågan om anmärkningsprovisions införande i riksräkenskapsverket är alltjämt beroende på prövning. Slutlig ståndpunkt till frågan om anmärkningsarvodets bibehållande eller avskaffande för hovrätternas advokatfiskaler synes därför ej nu böra intagas. Såsom förutsatts vid beslutet om advokatfiskalernas placering i lönegrad torde emellertid förslag böra framläggas till sådan ändring av 53 § 2 mom. i stämpelförordningen, att anmärkningsarvodet begränsas i enlighet med vad chefen för finansdepartementet angivit i omförmälda yttrande till statsrådsprotokollet den 31 december 1924. Bestämmelserna böra träda i kraft den 1 juli 1925. De nya grunderna med avseende å anmärkningsarvodets beräkning torde dock icke böra tillämpas å medel, som komma statsverket till godo på grund av anmärkning, framställd före nämnda dag.

*Departements-
chefen.*

Stämpel-
avgiften för
vissa rese-
pass m. m.

Stämpelavgiften för resepass till utrikes orter utgör för närvarande 4 kronor i alla de avdelningar av stämpeltariffen, där denna rubrik förekommer — första, tredje och femte; för invånare i Torneå fögderi för resa till Uleåborgs län i Finland är dock passet stämpelfritt utom då det utfärdas i utrikesdepartementet, då stämpeln utgör 4 kronor. Till nämnda belopp hava stämpelsatserna bestämts genom förordningen den 15 juni 1922 (nr 317), som trädde i kraft den 1 juli samma år. Dessförinnan utgjorde omförmälda avgifter 2 kronor, och då desamma genom berörda förordning fördubblades, skedde detta i sammanhang med en väsentlig förhöjning — i allmänhet fördubbling — av stämpelavgiften under ett stort antal rubriker i tariffen för statsmyndigheternas expeditioner. Dessa höjningar påkallades av det statsfinansiella läget men ansågos även bortsett härifrån väl motiverade av penningvärdets fall.¹

För resepassen erläggas vidare lösenavgifter enligt § 3 i förordningen den 7 december 1883 (nr 64) angående expeditionslösen, sådan nämnda paragraf lyder enligt kungörelsen den 7 december 1923 (nr 445). Lösen utgör: för pass till Uleåborgs län i Finland för invånare i Torneå fögderi 75 öre i första och tredje avdelningarna av lösentariffen och 2 kronor i den femte avdelningen; för resa till Finland i övrigt, Danmark eller Norge 1 krona respektive 2 kronor; och för resa till annan utrikes ort 2 kronor respektive 3 kronor. I förhållande till tidigare meddelade bestämmelser (sv. f. 1917:671) innebära dessa avgifter *dels* att lösen enligt femte avdelningen sänkts från 3 kronor till 2 kronor beträffande omförmälda pass för resor till Uleåborgs län, *och dels* att lösen för pass vid resa till Finland i övrigt, Danmark eller Norge i varje avdelning sänkts med 1 krona.

I yttrande angående förlängning av giltighetstiden för de i kungörelsen den 22 december 1922 (nr 577) givna bestämmelserna om övervakande av utlänningar i riket har *magistraten i Trälleborg* uttalat sig för en sänkning av stämpelavgiften för resepass till Danmark och Norge, ävensom för längre giltighetstid för dessa pass, och *socialstyrelsen* har i avgivet utlåtande funnit billigt, dels att pass till nämnda länder för svensk undersåte finge utställas för längre tid än vad nu vore fallet, dels ock att avgiften härför nedsattes.

Statskontoret har i ärendet avgivit infordrat utlåtande och därvid anfört i huvudsak följande:

Visserligen torde den för 1922 års stämpelförhöjning anförda motiveringen allt fortfarande i huvudsak äga giltighet. Men å andra sidan torde det få anses vara ett internationellt önskemål, att trafiken med främmande land icke onödigt försvarades. Särskilt finge detta anses gälla beträffande grannländerna Danmark och Norge. Ett utsträckande av giltighetstiden för pass från två till fem år och en sänkning av stämpeln syntes statskontoret innebära åtgärder för förverkligande av detta syfte. Statskontoret ansågo därför skäl förefinnas för en sänkning av stämpelavgiften, och förordade ämbetsverket en nedsättning till det belopp, som utgätt före ikraftträdandet av förordningen den 15 juni 1922.

¹ Kungl. Maj:ts proposition 1922: 224.

Statskontorets utlåtande har omfattats av tre ledamöter. Fran beslutet har däremot föredraganden, med vilken två ledamöter instämt, varit skiljaktig och yttrat:

Då nu ifrågasattes sänkning av det år 1922 förhöjda stämpelbeloppet, hade till stöd för en sådan åtgärd endast anförts önskvärdheten av lättnad för trafiken mellan de ifrågavarande länderna. Det torde emellertid få antagas, att man vid fastställandet av den nuvarande stämpelavgiften utgått från att densamma icke vore större än vad ett skäligt tillgodoseende av nämnda synpunkt medgäve, och föredraganden kunde för sin del icke finna annat än att så också vore fallet. Allra minst torde avgiften bliva för hög, om, såsom ifrågasatts, giltighetstiden för passet utsträcktes från två till fem år. I varje fall hade, såvitt föredraganden kunde bedöma, efter det avgiften fastställts till nuvarande belopp, intet inträffat, som gjorde, att den för förhöjningen anförda motiveringen icke allt fortfarande skulle äga giltighet.

I enlighet med chefens för socialdepartementet tidigare i dag gjorda hemställan har Kungl. Maj:t icke funnit skäl att för närvarande förordna om utsträckning av den tid, för vilken resepass till Danmark och Norge må utställas. Departements-
chefen.

Vidkommande spørsmålet om sänkning av stämpelavgiften för resepass till nämnda länder förordar jag lika med statskontoret, att passtämpeln nedsättes till de belopp, som gällde före ikraftträdandet av förordningen den 15 juni 1922. Då pass för resa till Finland i avseende å lösenbeläggning och giltighetstid tidigare likställt med pass till Danmark och Norge, torde nedsättningen böra avse jämväl pass till förstnämnda land.

I detta sammanhang tillåter jag mig nämna, att viss tveksamhet yppats med avseende å stämpel- och lösenbeläggning vid förnyelse av resepass. Då utfärdandet av sådant bevis givetvis bör föregås av samma undersökningar från myndighetens sida som utfärdande av nytt pass, bör, på sätt också i allmänhet läres tillämpas, bevis om förnyelse beläggas med stämpel och lösen såsom beträffande pass är stadgat. För utvidgning av pass att gälla för resa till land, som ej förut funnits omförmält i passet, behöves däremot ej undersökning av nämnda slag, varför påteckning om sådan utvidgning bör stämpel- och lösenbeläggas såsom vanligt bevis. Det synes mig lämpligt att vid rubriken för pass i stämpeltariffen intaga bestämmelser om stämpelbeläggning i nu nämnda hänseenden. Motsvarande ändringar torde i förekommande fall i sinom tid böra vidtagas i förordningen angående expeditionslösen.

Enligt förordningen den 5 december 1901 (nr 125 sid. 1) hade länsstyrelserna att pröva och meddela beslut över ansökan om godkännande av nytt släktnamn. Genom kungörelse den 19 december 1919 (nr 793), som trätt i kraft den 1 januari 1920, har bland annat den ändring i nämnda förordning vidtagits, att, därest ansökningen icke av länsstyrelsen finnes böra avslås, den slutliga prövningen av ärendet tillkommer Kungl. Maj:t. Stämpelavgift
för resolution
angående
godkän-
nande av nytt
släktnamn.

Beslut om *godkännande* av nytt släktnamn expedieras i form av

resolution och drager samma stämpel som utslag under rubrik. Då länsstyrelserna meddelade ifrågavarande beslut, utgjorde stämpelavgiften 3 kronor för första arket och 2 kronor för varje av de övriga. Av Kungl. Maj:t meddelad resolution om bifall till dylik ansökning stämpelbelades intill den 1 juli 1922 med ett belopp av 20 kronor för första arket och 5 kronor för varje av de övriga, men stämpelsatserna hava från och med nämnda dag höjts enligt förordningen den 15 juni 1922 (nr 317) till 40 kronor respektive 10 kronor. De sålunda angivna höjningarna vidtogos i sammanhang med en väsentlig förhöjning — i allmänhet fördubbling — av stämpelavgiften under ett stort antal rubriker i tariffen för statsmyndigheternas expeditioner. I fråga om skälen för dessa stämpelförhöjningar hänvisas till vad som anförts under rubriken 'Stämpelavgiften för vissa resepass m. m.'.

Enligt tillgängliga uppgifter hava antalet ansökningar om antagande av nytt släktnamn utgjort: under tiden 1 mars—31 december 1920 1,128, år 1921 1,638, år 1922 1,525, år 1923 1,113 och år 1924 omkring 1,000.

Sakkunniga för upprättande av förslag till lag om rätt till släktnamn hava hos Kungl. Maj:t gjort framställning om sänkning av stämpelavgiften för ifrågavarande resolutioner och till stöd härför åberopat, att de sakkunniga funnit den år 1922 vidtagna förhöjningen hava i hög grad motverkat ett av de viktigaste syftena med de sakkunnigas uppdrag, nämligen att befordra antagande av nya släktnamn.

Statskontoret har i häröver avgivet utlåtande anført huvudsakligen:

Då enligt de sakkunnigas uppfattning orsaken till nedgången i ansökningar om antagande av nytt släktnamn skulle vara att söka i den år 1922 företagna fördubblingen av stämpelbeloppet, skulle väl, därest någon sänkning av beloppet ansåges böra äga rum, denna bestå i en återgång till det därförut gällande beloppet, 20 kronor. Statskontoret kunde emellertid icke finna tillräckliga skäl för en sådan åtgärd. Frånsett att det ingalunda syntes vara klart, att nedgången i antalet ansökningar vore beroende av förhöjningen av stämpelavgiften, ville det synas, som om en avgift av 40 kronor för expedition i ärende av sådan art som det förevarande icke i och för sig kunde anses för hög. Skälen till de år 1922 vidtagna stämpelförhöjningarna kvarstode också alltfjämt, och det syntes icke föreligga tillräcklig anledning att till förmån för det nya släktnamsinstitutet göra ett undantag från den då genomförda principen genom att i stämpeltariffen under den generella beteckningen 'resolution med rubrik' införa en särskild rubrik för resolution på ansökning om antagande av släktnamn med lägre stämpelavgift.

Statskontoret har alltså hemställt, att Kungl. Maj:t måtte finna förevarande framställning icke föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Från beslutet om detta utlåtande hava två ledamöter varit av skiljaktig mening. Då ett utbyte av de inom landet vanligast förekommande släktnamnen mot mera egenartade syntes vara i det allmännas intresse och en relativt hög stämpelavgift på resolutioner i dessa ärenden givetvis vore ägnad att mot-

verka en dylik utveckling, särskilt bland mindre bemedlade där namnändringar syntes vara mest av behovet påkallade, hava dessa ledamöter ansett, att statskontoret icke bort avstyrka de sakkunnigas hemställan.

På de av reservanterna i statskontoret anförda skälen och da stämpelavgiften för resolutioner angående godkännande av nytt släktnamn under några få år stegrats från 3 kronor till 40 kronor, tillstyrker jag en sänkning av ifrågavarande stämpelavgift; och torde densamma skäligen böra bestämmas till 20 kronor för första arket och 5 kronor för varje av de övriga.

Departements-
chefen.

I en till riksdagen den 6 mars 1925 avlåten proposition (nr 141) har Kungl. Maj:st framlagt förslag till förordning angående försäljning av vissa alkoholfria och därmed jämförliga drycker. Enligt denna förordning fordras i vissa fall länsstyrelses tillstånd till dylik försäljning. Bevis om sådant tillstånd bör förses med enahanda stämpel, som är stadgad för bevis rörande tillstånd att utöva detaljhandel med rusdrycker eller med pilsnerdricka; och framlägger jag alltså förslag därom.

**Stämpelavgift
för tillstånd
att försälja
vissa
alkoholfria
och därmed
jämförliga
drycker.**

Genom lagen den 22 juni 1920 (nr 474) med vissa bestämmelser om registrering av elektriska anläggningar samt om rätt till elektrisk kraft m. m. har möjlighet beretts ägare av anläggning för alstrande och tillgodogörande av elektrisk kraft för belysning, drivkraft eller annat dylikt ändamål (starkströmsanläggning) att få till anläggningen hörande och av honom ägda ledningar och understationer registrerade å anläggningens huvudstation. Förutsättningarna härför äro, att den fastighet, varå huvudstationen är belägen, äges av anläggningsägaren, samt att ledningarna och understationerna i fråga äro förbundna med huvudstationen. Genom registreringen bliva berörda ledningar tillbehör till huvudstationen och kunna intecknas i samma ordning som den fastighet, varå huvudstationen är belägen (1 och 2 §§). Vad sålunda stadgats om fastighet äger motsvarande tillämpning beträffande tomträtt och vattenfallsrätt (36 §).

**Stämpelavgift
för registre-
ring av elek-
trisk anlägg-
ning.**

Huvudsyftet med utfärdandet av ifrågavarande bestämmelser har varit dels att bereda anläggningsägarna ökade belåningsmöjligheter beträffande anläggningarna, dels ock att lämna köpare av elektrisk kraft från vederbörande anläggningar rätt till inteckning av avtal om upplåtelse av dylik kraft i hela den å huvudstationen registrerade anläggningen.

Prövningen av ansökningar om registrering av elektriska anläggningar skall verkställas av kommerskollegium, som jämväl har att besluta angående upphävande av sådan registrering ävensom att föra register över elektriska anläggningar (7 §). Registreringsbevis av ifrågavarande slag stämpelbeläggas jämlikt förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften i dess lydelse enligt förordningen den 15 juni 1922 (nr 317) såsom 'Bevis, annat' med 2 kronor. Härutöver erlägges en avgift av 1 krona 50 öre enligt rubriken 'Bevis, annat, då det särskilt utfärdas' i förordningen den 7 december 1883 (nr 64) angående expeditionslösen,

sådan denna rubrik lyder enligt kungörelsen den 21 juni 1922 (nr 345), vilket sistnämnda belopp jämlikt kungörelsen den 1 juni 1923 (nr 178) angående redovisning till statsverket av viss expeditionslösen jämväl tillfaller statsverket.

Tillämpningen av omförmälda författningsbestämmelser har medfört en viss utökning av den statliga verksamheten och däremot svarande kostnader för statsverket. Utökningen av den statliga verksamheten i fråga om registrering av elektriska anläggningar har till en början föranlett anställande å kommerskollegii industribyrås elektriska sektion av en förste byråingenjör och ett kvinnligt kontorsbiträde, båda å extra stat. I samband med de senare årens statliga besparingssträvanden hava dessa befattningar indragits från och med den 1 juli 1923. De kommerskollegium i förevarande avseende nu åvilande uppgifterna handhavas i huvudsak av en å extra stat anställd förste byråingenjör, som jämväl förbereder de på kollegium ankommande ärenden angående lån ur kraftlednings- och vattenkraftslånefonderna samt kommunala lån- och borgensärenden.

I den 4 nästlidna februari avgiven utredning jämte förslag angående kommerskollegium och underlydande myndigheter har statens besparingskommitté föreslagit indragning av sistnämnda byråingenjörstjänst. Kommerskollegium har emellertid i ett den 28 i samma månad avgivet utlåtande över kommitténs förslag lämnat en ingående utredning rörande byråingenjörens tjänsteåligganden och bestämt avstyrkt befattningens indragning. Däremot syntes det kollegium, särskilt med fästade avseende å strävandena att ernå besparingar i statsförvaltningen, både lämpligt och skäligt, att de enskilda anläggningsägare, som anlitate de statliga organen för viss utredning i syfte att därigenom ernå en särskild förmån av rättslig art, finge bidraga till täckandet av statsverkets därmed förenade utgifter genom erläggande av en stämpelavgift till skäligt belopp på meddelade registreringsbevis. Förslag i detta ämne skulle kommerskollegium senare framlägga.

Kommerskollegium har nu i skrivelse den 13 mars 1925 gjort framställning i fråga om stämpelavgiften på meddelade registreringsbevis för elektriska anläggningar och därvid anfört i huvudsak:

Vid bedömandet av de grunder, varpå en dylik stämpelavgift lämpligen kunde baseras, syntes böra beaktas, att avgiftens storlek givetvis borde ställas i visst, skäligt förhållande till den registrerade anläggningens omfattning samt dess värde och ekonomiska bärkraft. Å andra sidan måste den uppenbarligen baseras på möjligast enkla grunder, så valda att tvekan eller tvist rörande stämpelbeloppets storlek i möjligaste mån undvekes. Vid övervägande av dessa olika synpunkter hade det syntes kollegium lämpligast, att stämpelbeloppet beräknades med visst belopp dels per påbörjad kilometer kraftledning, som anläggningen omfattade, dels ock för understationer för transformering eller omformning av elektrisk energi, på grundval av varje särskild understations leveransförmåga, i påbörjad kilovoltampere, dock med en lägsta avgift av en krona för varje sådan station. Övriga understationer torde kunna lämnas stämpelfria, dels emedan de vore av tämligen obetydligt antal och underordnad betydelse, dels ock emedan deras stäm-

pelbeläggande skulle kunna medföra en onödig komplicering av grunderna för stämpelavgiften. Kollegium hade ansett en avgift, som rörde sig i genomsnitt tillnärmelsevis omkring en krona per ettusen kronors värde av anläggningen, vara lämplig och ej böra verka alltför betungande. Givetvis finge nämnda beräkningsgrund endast betraktas såsom en approximation på grund av anläggningarnas mycket varierande art och utförande.

Med hänsyn till vad sålunda anförts har kommerskollegium föreslagit, att stämpelavgift å registreringsbevis för elektriska anläggningar måtte utgå med:

dels en krona 50 öre för varje påbörjad kilometer linjelängd av högspänningsledning (sådan starkströmsledning, vid vilken den effektiva spänningen mellan ledningen och jord överstiger 250 volt), samt en krona per påbörjad kilometer linjelängd av lågspänningsledning (d. v. s. sådan starkströmsledning, vid vilken den effektiva spänningen mellan ledningen och jord ej kan överstiga 250 volt), som anläggningen omfattar,

dels ock 25 öre för varje påbörjad kilovoltampere, som anläggningens understationer för transformering eller omformning av elektrisk ström var för sig motsvara i leveransförmåga, dock med en lägsta avgift av en krona för varje sådan station.

Tillika har kollegium ansett, att registreringsstämpelavgiften borde uttagas av kollegium i samband med utlämnande av bevis om registreringen och stämpel å motsvarande belopp åsättas registreringsbeviset; och borde vid bifall till förslagen ytterligare stämpelavgift enligt nu tillämpade grunder ej vidare utgå.

Enligt en vid kommerskollegii skrivelse fogad tablå skulle de under år 1924 registrerade elektriska anläggningarna, till antalet 44, hava omfattat en efter omfördälda grunder avgiftspliktig linjelängd av 1,734 kilometer högspänningsledning och 1,325 kilometer lågspänningsledning ävensom 640 understationer med en sammanlagd leveransförmåga av 9,709 kilovoltampere. Med de av kommerskollegium föreslagna stämpelsatser skulle stämpelavgiften hava uppgått till respektive 2,601 kronor, 1,325 kronor och 2,492 kronor 50 öre eller tillhopa 6,418 kronor 50 öre; å varje anläggning skulle alltså i genomsnitt hava belöpt en sammanlagd stämpelavgift av omkring 146 kronor (högsta avgift 640 kronor och lägsta 10 kronor 50 öre).

Statskontoret har i ärendet avgivit infortrat utlåtande och därvid anført i huvudsak följande:

Från statens sida hava under de sistförflutna årtiondena vidtagits omfattande åtgärder för utvidgningen av rikets elektrifiering. Bland dessa åtgärder märkas: utlämnande av lån till elektriska anläggningar, särskilt från den under statskontorets förvaltning stående kraftledningslånefonden, beviljande av direkta bidrag till kraftanläggningar från riksstatsanslaget till landsbygdens elektrifiering och utfärdande av bestämmelser, avsedda att säkerställa rättsförhållandena beträffande energileveranser m. m. Såsom en åtgärd i sådant avseende måste otvivelaktigt också den år 1920 beslutade registre-

ringen av elektriska anläggningar betraktas. Vid sådant förhållande måste statskontoret ställa sig tveksamt mot fastställande på sätt nu föreslagits av en jämförelsevis hög avgift för sådan registrering, då genom en dylik åtgärd begagnandet av registreringsförfarandet skulle komma att motverkas. — —

Därest emellertid Kungl. Maj:t skulle anse en dylik höjning böra vidtagas, synes intet vara att erinra mot att, på sätt kommerskollegium föreslagit, sagda höjning erhåller formen av ökad stämpelavgift å de av kollegium utfärdade bevisen om registrering av anläggning; och synes det vid sådant förhållande lämpligast att sagda avgift påläggas genom införande i förordningen angående stämpelavgiften av en ny rubrik: 'Bevis angående registrering av elektrisk anläggning'.

Departementets
chefen.

I enlighet med chefens för handelsdepartementet tidigare i dag gjorda hemställan har Kungl. Maj:t beslutat biträda besparingskommitténs förslag om indragning av omhandlade byråingenjörstjänst.

Fragan om särskild stämpelavgift å meddelade registreringsbevis bör bedömas fristaende och uteslutande ur synpunkten, huruvida en dylik avgift kan finnas skälig och berättigad. Härutinnan anser jag, lika med kommerskollegium, att de, som anlita de statliga organen för viss utredning i syfte att därigenom ernå en särskild förmån av rättslig art, böra bidra till täckandet av statsverkets därmed förenade utgifter. Givetvis är det emellertid angeläget, att man här framgår med en viss varsamhet. Med hänsyn härtill synas mig de av kommerskollegium föreslagna avgifterna böra sänkas beträffande ledningarna med en tredjedel respektive en fjärdedel. Jag förordar alltså, att särskild stämpelavgift å registreringsbevis bör utgå med *dels* 1 krona respektive 75 öre för varje påbörjad kilometer linjelängd av högspännings- respektive lågspänningsledning, *dels ock* 25 öre för varje påbörjad kilovoltampere av envar understations leveransförmåga, i sistnämnda fall dock lägst 1 krona för varje sådan station. Med tillämpning av dessa grunder skulle stämpelavgiften för omförmälda år 1924 registrerade anläggningar hava utgjort sammanlagt 5,220 kronor 25 öre; och skulle sålunda på varje registrerad anläggning i medeltal hava belöpt ungefär 119 kronor (högsta avgift 502 kronor och lägsta 7 kronor).

Därest denna stämpelavgift införes, torde nu utgående lösenavgift å registreringsbevis böra bortfalla.

Stämpel-
avgift för in-
stallatörs-
behörighets-
bevis.

Enligt förordningen den 5 december 1919 (nr 755) får elektriskt installationsarbete, varmed förstås införande, förändring eller reparation av elektrisk anläggning för belysning eller arbetsöverföring, utföras endast av därtill behörig installatör eller under kontroll av sådan installatör. Behörighet sasom installatör meddelas av kommerskollegium. För behörighet kräves *dels* viss teoretisk utbildning, *dels* viss tids praktik. Dock må enligt en i förordningen meddelad övergångsbestämmelse den, som före den 1 januari 1915 varit och vid förordningens ikraftträdande den 1 maj 1920 fortfarande var verksam sasom installatör, ändå att han icke uppfyller de i förordningen stadgade villkor, kunna efter prövning av kommerskollegium förklaras

behörig sasom installatör. — Om behörighet sasom installatör meddelar kommerskollegium bevis, som för installatör, varom förmäles i berörda övergångsbestämmelse, lämnas för en tid av två till fyra år men för annan installatör utan tidsbegränsning. För behörighetsbevis upptages en avgift av 3 kronor 50 öre enligt samma bestämmelser, som angivits gälla i fråga om bevis om registrering av elektriska anläggningar.

Under åren 1923 och 1924 hava installatörsbehörighetsbevis utställts och stämpelbelagts i den omfattning, som följande sammanställning utvisar:

Å r	U t s t ä l l d a b e v i s			Summa stämpelavgift	
	Hela antalet	Ej stämpelbelagda (statstjänst)	Stämpelbelagda med kronor 3: 50	kronor	
1923.....	566	5	561	1,963	50
1924.....	1,640	51	1,589	5,561	50

För närvarande äro utelöpande 2,748 sådana bevis, av vilka 311 äro meddelade utan tidsbegränsning och de återstående 2,437 för 4 och 3 år samt i vissa fall även för kortare tid. I genomsnitt kan giltighetstiden för samtliga bevis med tidsbegränsning uppskattas till 3½ år.

Statens besparingskommitté har i omförmälda utredning jämte förslag angående kommerskollegium och underlydande myndigheter ansett sig böra föreslå, att stämpelavgiften på behörighetsbevis ökades till ett sådant belopp, att installatörerna själva finge vidkännas kostnaden för kompetensprovningen; och har kommittén sålunda hemställt, att stämpelavgiften på nämnda bevis höjdes till tio kronor.

Kommerskollegium har i utlåtande över besparingskommitténs betänkande ansett sig kunna förorda omförmälda höjning av stämpelavgifterna för installatörsbehörighetsbevis, därvid kollegium framhållit, att det föreslagna avgiftsbeloppet, eller eventuellt till och med något högre, syntes med hänsyn till de nämnda kostnaderna för det allmänna väl befogat och för de yrkesutövare, som skulle därav drabbas, icke komma att kännas alltför betungande.

Sveriges allmänna verkmästareförbund har i en till Kungl. Maj:tt ställt skrift framställt anmärkning emot besparingskommitténs förslag, varjämte *Svenska elektriska arbetareförbundets styrelse* och *Svenska elektriska installatörförbundet*, under återopande av förbundsmedlemmarnas ringa ekonomiska bärkraft, gjort framställningar om avslag å detsamma.

Statskontoret har jämväl yttrat sig i detta ärende och därvid anfört huvudsakligen följande:

Stämpelavgiften utgjorde dels en form av beskattning dels ock ett uttalande av ersättning för prestanda från statens sida. Nu ifrågavarande förslag avsåge att höja stämpeln å behörighetsbevis för elektriska installatörer till sådant belopp, att inkomsten härav kunde anses täcka omkostnaderna för bevisens utiärdande, däri inräknat de förundersökningar, som

i detta sammanhang vore erforderliga. I själva verket stode alltså förslaget om höjning av sagda avgift i överensstämmelse med redan tillämpade principer; och syntes därför i huvudsak ingen erinran kunna göras mot detsamma. — En viss likhet föreläge med de vid utfärdande av sjökaptensbrev och styrmansbrev nu utgående stämpelavgifterna, likaledes tio kronor. Även dessa handlingar utgjorde nämligen ett slags behörighetsbevis, och utfärdandet av desamma måste föregås av undersökning, att vissa kunskapsprov avlagts och att praktisk tjänstgöring av olika slag genomgåts m. m. Emellertid föreläge å andra sidan en ganska väsentlig olikhet, i det att sjökaptens- och styrmansbrev utfärdades att gälla tills vidare, under det att detta vore fallet med endast en mindre del av behörighetsbevisen för installatörer. För alla de installatörer, som ej avlagt de i förordningen den 5 december 1919 (nr 755) stadgade teoretiska kunskapsproven, utlämnades nämligen sådana bevis endast för begränsad, kortare tid, omkring tre år. Dessa installatörer måste alltså ungefärligen vart tredje år hos kommerskollegium lösa nytt bevis om behörighet. Måhända kunde det ifrågasättas, att dessa bevis om fortsatt behörighet, vilka i regel ej torde förorsaka så omfattande undersökningar och så mycket arbete för den utfärdande myndigheten som de för en person först utfärdade bevisen, skulle draga en lägre stämpelsats än den föreslagna. Då emellertid antalet av de installatörer, som fått sitt behörighetsbevis utfärdat med stöd av övergångsföreskrifter vid ovannämnda förordning, komme att år från år minskas och i samma mån de för viss tid utfärdade installatörsbevisen komme att försvinna, samt ifrågavarande utgift för nyssnämnda installatörer, även om den skulle för dem återkomma exempelvis vart tredje år, knappast kunde anses alltför betungande, ansåge sig statskontoret ej böra påyrka någon sådan lägre stämpelsats som ovan antytts.

Departements-
chefen.

Statens besparingskommittés ifrågavarande förslag, som av kommerskollegium och statskontoret lämnats utan huvudsaklig erinran, anser jag mig böra biträda, dock med den ändring att, med hänsyn till vad statskontoret anfört, stämpelavgiften för bevis, som meddelas för viss tid, sättes till 6 kronor.

De av mig anmälda förslagen om stämpelavgifter m. m. hava synts lämpligen kunna sammanföras i en *förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften*; förslag till sådan förordning har nu upprättats.»

Föredraganden uppläser härafter berörda förslag samt hemställer, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga samma förslag.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilagan litt. vid detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Svante Ericsson.